

**ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ** [ο] ουσιαστικό (εκτυπωτές)

☑ Ο **εκτυπωτής** είναι ένα μηχάνημα που τυπώνει λέξεις και εικόνες από έναν υπολογιστή σ' ένα χαρτί.

🎵 ε-κτυ-πω-τής



που τα φύλλα του είναι σαν βελόνες και το στολίζουμε τα Χριστούγεννα.

🎵 έ-λα-το



**εκφωνητής** [ο], εκφωνήτρια [η]

ουσιαστικό (εκφωνητές, εκφωνήτριες)

☑ Ο **εκφωνητής** είναι κάποιος που διαβάζει δυνατά ένα κείμενο.

🎷 **Εκφωνητής** στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση είναι ο δημοσιογράφος που λέει τις ειδήσεις.

🎵 εκ-φω-νη-τής



**ελάττωμα** [το] ουσιαστικό (ελαττώματα)

☑ Αν έχεις **ελαττώματα**, έχεις κακές συνήθειες. 🎷 *Ο κύριος Μιχάλης έχει ένα μεγάλο ελάττωμα. Είναι πολύ απότομος με όλον τον κόσμο.*

✓ Όταν ένα καινούριο ρούχο έχει **ελάττωμα**, είναι χαλασμένο. Όταν μία καινούρια συσκευή έχει **ελάττωμα**, δε δουλεύει σωστά.

🎵 ε-λάτ-τω-μα

**ελαπτώνω**, ελαπτώνομαι ρήμα

(ελάπτωσα, θα ελαπτώσω)

☑ Όταν **ελαπτώνεις** κάτι, το κάνεις μικρότερο ή λιγότερο.

🎷 *Από τότε που άρχισε δίαιτα, ο θείος Αλέκος ελάπτωσε τα φαγητά.*

○ μειώνω, λιγοστεύω ● αυξάνω

🎵 ε-λατ-τώ-νω

**έλα** ρήμα → έρχομαι

**ελαστικός**, ελαστική, ελαστικό επίθετο

(ελαστικοί, ελαστικές, ελαστικά)

☑ Όταν κάτι είναι **ελαστικό**, αν το τεντώσουμε ξαναπαίρνει το σχήμα που είχε στην αρχή. 🎷 *Ο θείος Αλέκος λέει ότι τώρα που κάνει δίαιτα προτιμάει τα ελαστικά ρούχα, αφού ανοίγουν και μαζεύουν ανάλογα με το σώμα μας.*

✓ Όταν κάποιος είναι **ελαστικός**, δεν είναι αυστηρός.

🎷 *Η κυρία Μαργαρίτα ήταν ελαστική και δεν τιμώρησε τον Κώστα που έσπασε το βάζο.*

🎵 ε-λα-στι-κός

**ελάφι** [το] ουσιαστικό (ελάφια)

☑ Το **ελάφι** είναι ένα όμορφο ζώο με λεπτά και ψηλά πόδια που ζει στα δάση. Το αρσενικό **ελάφι** έχει στο κεφάλι του κέρατα. 🎷 ε-λά-φι

🎷 'τα ζώα'

**ελαφρύς**, ελαφριά, ελαφρύ επίθετο

(ελαφριοί, ελαφριές, ελαφριά)

☑ Όταν κάτι είναι **ελαφρύ**, ζυγίζει λίγο. 🎷 *Η βαλίτσα της Αθηνάς είναι τόσο ελαφριά, που ο Κώστας τη σηκώνει μ' ένα χέρι.*

✓ Το καλοκαίρι φοράμε **ελαφριά**

**έλατο** [το] ουσιαστικό (έλατα)

☑ Το **έλατο** είναι ένα ψηλό δέντρο

- Το στολίζουμε τα Χριστούγεννα. Ποιο δέντρο είναι;.....

ρούχα.

✓ Όταν ένα φαγητό είναι **ελαφρύ**, το χωνεύεις εύκολα. ● βαρύς

♪ ε-λα-φρύς

- Λέμε και **ελαφρός, ελαφριά, ελαφρό**.



βαριά-ελαφρύ

**ελάχιστος**, ελάχιστη, ελάχιστο επίθετο

(ελάχιστοι, ελάχιστες, ελάχιστα)

☑ Όταν κάτι είναι **ελάχιστο**, είναι πάρα πολύ λίγο ή πάρα πολύ μικρό.

✍ Ο θεός Αλέκος άρχισε να κάνει δίαιτα και πίνει τον καφέ του με **ελάχιστη ζάχαρη**, δηλαδή με πολύ λίγη. ♪ ε-λά-χι-στος

**ελεγκτής** [ο], **ελέγκτρια** [η] ουσιαστικό  
(ελεγκτές, ελέγκτριες) → ελέγχω

**έλεγχος** [ο] ουσιαστικό (έλεγχοι)  
→ ελέγχω

**ελέγχω**, **ελέγχομαι** ρήμα (έλεγχω, θα ελέγξω)

☑ Όταν **ελέγχεις** κάτι, το κοιτάζεις προσεκτικά για να δεις αν είναι σωστό. ✍ Η δασκάλα **έλεγε** τις ασκήσεις που είχαν οι μαθητές για το σπίτι. ◊ Όταν κάνεις **έλεγχο**, εξετάζεις κάτι ή κάποιον για να δεις αν είναι σωστός ή αληθινός. Ο **έλεγχος** των μαθητών γράφει τους

Τι έγινε τελικά με τον Πιτσικόκο;  
Ψάξε στις λέξεις **ελεύθερος, πετώ, πηδώ, προετοιμάζω**

βαθμούς που παίρνουν σε κάθε μάθημα. Ο **ελεγκτής** είναι κάποιος που ελέγχει αν οι επιβάτες έχουν εισιτήριο. ♪ ε-λέγ-χω

**ελευθερία** [η] ουσιαστικό (ελευθερίες)  
→ ελεύθερος

**ελεύθερος**, ελεύθερη, ελεύθερο

επίθετο (ελεύθεροι, ελεύθερες, ελεύθερα)

☑ Όταν είσαι **ελεύθερος**, μπορείς να πας όπου θέλεις και να κάνεις ό,τι θέλεις. ✍ Η Αθηνά άνοιξε την πόρτα από το κλουβί κι άφησε τον Πιτσικόκο **ελεύθερο**. ● σκλάβος, φυλακισμένος ◊ Του έδωσε την **ελευθερία** του. ● σκλαβιά Τον **ελευθέρωσε**. ● σκλαβώνω, φυλακίζω ♪ ε-λεύ-θε-ρος

**ελέφαντας** [ο] ουσιαστικό (ελέφαντες)

☑ Ο **ελέφαντας** είναι ένα μεγάλο ζώο με μεγάλα αυτιά, μακριά μύτη, προβοσκίδα και μακριά στριφτά δόντια, τους **χαυλιόδοντες**.

Ο **ελέφαντας** ζει σε ζεστά μέρη.

♪ ε-λέ-φα-ντας ✍ 'τα ζώα'

**ελιά** [η] ουσιαστικό (ελιές)

☑ Η **ελιά** είναι ένας μικρός στρόγγυλος μαύρος ή πράσινος καρπός μ' ένα κουκούτσι στη μέση.

✓ Το δέντρο που κάνει τις ελιές είναι η **ελιά**.

✓ Η **ελιά** στο πρόσωπο είναι ένα σκούρο σημαδάκι. ♪ ε-λιά

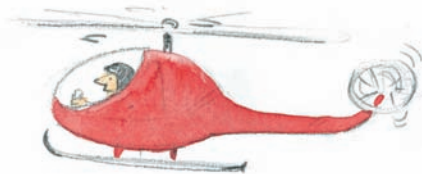


**έλικας** [ο] ουσιαστικό (έλικες)  
→ ελικόπτερο

**ελικόπτερο** [το] ουσιαστικό  
(ελικόπτερα)

☑ Το **ελικόπτερο** πετάει στον ουρανό και μεταφέρει λίγα άτομα. Μοιάζει με αεροπλάνο αλλά μπορεί ν' ανέβει κάθετα προς τον ουρανό. Έχει στην κορυφή του έναν **έλικα**, που γυρίζει γύρω γύρω και γι' αυτό λέγεται **ελικόπτερο**.

🎵 ε-λι-κό-πτε-ρο



**έλκηθρο** [το] ουσιαστικό (έλκηθρα)

☑ Ο Άγιος Βασίλης ταξιδεύει μέσα σ' ένα **έλκηθρο**. Με το **έλκηθρο** γλιστράει στις χιονισμένες πλαγιές. Μερικές φορές τα έλκηθρα τα σέρνουν σκυλιά ή τάρανδοι.

🎵 έλ-κη-θρο



**Ελλάδα** [η] ουσιαστικό

☑ Η **Ελλάδα** είναι η χώρα μας, ο τόπος όπου ζούμε.

♦ **Έλληνας** είναι αυτός που έχει καταγωγή από την **Ελλάδα**. Όταν κάτι είναι **ελληνικό**, ανήκει στην **Ελλάδα** ή

στους **Έλληνες**. Το **ελληνόπουλο** είναι ένα παιδί από την **Ελλάδα**.

🎵 Ελ-λά-δα

✍ 'ο χάρτης της Ελλάδας'

**Έλληνας** [ο], **Ελληνίδα** [η] ουσιαστικό  
(Έλληνες, Ελληνίδες) → Ελλάδα

**ελληνικός**, **ελληνική**, **ελληνικό** επίθετο  
(ελληνικοί, ελληνικές, ελληνικά)  
→ Ελλάδα

**ελληνόπουλο** [το] ουσιαστικό  
(ελληνόπουλα) → Ελλάδα

**ελπίδα** [η] ουσιαστικό (ελπίδες)  
→ ελπίζω

**ελπίζω** ρήμα (έλπιστα, θα ελπίσω)

☑ Όταν **ελπίζεις** να γίνει κάτι, το θέλεις πολύ κι εύχεσαι να γίνει.

✍ Ο **πρίγκιπας έλπισε** να **ξυπνήσει** η **Χιονάτη** με το **φιλί** του.

♦ **Είχε την ελπίδα** ότι η **Χιονάτη** θα **ξυπνήσει**.

🎵 ελ-πί-δα

**εμβόλιο** [το] ουσιαστικό (εμβόλια)

☑ Το **εμβόλιο** είναι μία ένεση που κάνουμε για να μην κολλάμε αρρώστιες.

✍ Η **θεία** του **κυρίου Μιχάλη** έκανε το **εμβόλιο** κατά της **γρίπης** για να μην αρρωστήσει το **χειμώνα**.

🎵 εμ-βό-λι-ο

**εμετός** [ο] ουσιαστικό (εμετό)

☑ Όταν κάποιος κάνει **εμετό**, είναι άρρωστος και βγάζει από το στόμα ό,τι έχει φάει κι έχει πιει.

✍ Ο **Κώστας** έφαγε **χαλασμένο ψάρι** κι έκανε **εμετό** πολλές φορές.

🎵 ε-με-τός

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω



**εμπιστεύομαι** ρήμα (εμπιστεύηκα, θα εμπιστευτώ)

☑ Όταν **εμπιστεύεσαι** κάποιον, πιστεύεις πως είναι τίμιος και πως δε θα κάνει κάτι για να σε πληγώσει.

✍ *Η Αθηνά εμπιστεύεται τον Κώστα και του λέει όλα τα μυστικά της.*

✓ Όταν **εμπιστεύεσαι** κάτι σε κάποιον, του το δίνεις για να το φυλάξει. ✍ *Όταν πηγαίνει διακοπές, η Αθηνά εμπιστεύεται τη Ροζαλία στην Ελένη.*

◇ Όταν έχεις **εμπιστοσύνη** σε κάποιον, τον εμπιστεύεσαι.

🎵 ε-μπι-στεύ-ο-μαι

**εμπιστοσύνη** [η] ουσιαστικό  
→ εμπιστεύομαι

**εμποδίζω**, **εμποδίζομαι** ρήμα (εμπόδισα, θα εμποδίσω)

☑ Όταν **εμποδίζεις** κάποιον, δεν τον αφήνεις να περάσει ή να κάνει κάτι.

✍ *Ο κύριος Μιχάλης στάθηκε μπροστά στην πόρτα της αυλής για να εμποδίσει τα παιδιά να περάσουν.*

◇ **εμπόδιο** 🎵 ε-μπο-δί-ζω

**εμπόδιο** [το] ουσιαστικό (εμπόδια)

☑ Το **εμπόδιο** είναι κάτι που βρίσκεται στο δρόμο μας και δε μας αφήνει να περάσουμε ή να κάνουμε κάτι. ✍ *Η Κοκκινουσκούφίτσα βρήκε ένα εμπόδιο μπροστά της. Ένα δέντρο είχε πέσει και της έκλεινε το δρόμο.*

◇ **εμποδίζω** 🎵 ε-μπό-δι-ο



**εμπόρευμα** [το] ουσιαστικό (εμπορεύματα) → έμπορος

**εμπόριο** [το] ουσιαστικό (εμπόρια)  
→ έμπορος

**έμπορος** [ο], [η] ουσιαστικό (έμποροι)

☑ Ο **έμπορος** είναι κάποιος που αγοράζει και πουλάει πράγματα.

✍ *Ο μανάβης είναι ένας έμπορος φρούτων. Αγοράζει φρούτα από τους αγρότες και τα πουλάει στον κόσμο.*

◇ Το **εμπόρευμα** είναι όλα τα πράγματα που πουλάει ένας έμπορος. Όταν κάνεις **εμπόριο**, αγοράζεις και μετά πουλάς εμπορεύματα. **εμπορικός**

🎵 έ-μπο-ρος

**εμπρός** και **μπρος** επίρρημα

☑ «Προχωρήστε λίγο **εμπρός** παρακαλώ» είπε η δασκάλα στον Κώστα και στην Αθηνά.

○ μπροστά ● πίσω

🎵 ε-μπρός

**εμφανίζω**, **εμφανίζομαι** ρήμα

(εμφάνισα, θα εμφανίσω)

☑ Η Χιονάτη είδε να **εμφανίζεται** μπροστά της μία γριά.

Παρουσιάστηκε μπροστά της μία γριά. ● εξαφανίζομαι

◇ **εμφάνιση**

🎵 εμ-φα-νί-ζω

**εμφάνιση** [η] ουσιαστικό (εμφάνισεις)

☑ Η ξαφνική **εμφάνιση** της γριάς τρόμαξε τη Χιονάτη. Η γριά παρουσιάστηκε ξαφνικά και τρόμαξε τη Χιονάτη. ● εξαφάνιση

✓ Η **εμφάνισή** σου είναι το ντύσιμό σου και η εξωτερική σου εικόνα.

✍ *Η κυρία Μαργαρίτα προσέχει την*

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

**εμφάνισή** της και φαίνεται πάντα όμορφη.

◇ **εμφανίζομαι** ♪ εμ-φά-νι-ση

**έναρξη** [η] ουσιαστικό (ενάρξεις)

✓ Η **έναρξη** της σχολικής χρονιάς είναι η αρχή της, το ξεκίνημά της.

● λήξη ♪ έ-ναρ-ξη

**ενδιαφέρομαι** ρήμα (ενδιαφέρθηκα, θα ενδιαφερθώ)

✓ Όταν **ενδιαφέρεσαι** για κάτι, θέλεις πολύ να ασχοληθείς μ' αυτό.

✍ Η Αθηνά **ενδιαφέρεται** για τη ζωγραφική και στον ελεύθερο χρόνο της ζωγραφίζει τοπία.

✓ Όταν **ενδιαφέρεσαι** για κάποιον, τον συμπαθείς.

◇ Όταν κάτι σ' **ενδιαφέρει**, δείχνεις μεγάλη φροντίδα, προσοχή ή αγάπη γι' αυτό. Το βρίσκεις **ενδιαφέρον** και δείχνεις το **ενδιαφέρον** σου γι' αυτό.

♪ εν-δι-α-φέ-ρο-μαι

**ενδιαφέρων**, ενδιαφέρουσα,

ενδιαφέρον επίθετο (ενδιαφέροντες, ενδιαφέρουσες, ενδιαφέροντα)

→ ενδιαφέρομαι

**ενέργεια** [η] ουσιαστικό (ενέργειες)

✓ «Οι **ενέργειές** μας είναι πιο σημαντικές από τα λόγια μας» είπε η θεία Έλλη. Αυτά που κάνουμε είναι πιο σημαντικά από αυτά που λέμε.

○ πράξη

✓ Όταν κάποιος έχει **ενέργεια**, έχει δύναμη και θέληση.

✍ «Τι **ενέργεια** που έχει ο Κώστας! Παίζει ποδόσφαιρο για ώρες» είπε ο κύριος Γιάννης. ♪ ε-νέρ-γει-α

**ενθουσιάζω**, ενθουσιάζομαι ρήμα (ενθουσίασα, θα ενθουσιάσω)

✓ Όταν **ενθουσιάζεις** κάποιον, τον κάνεις να είναι πολύ χαρούμενος.

Όταν **ενθουσιάζεσαι** ή είσαι **ενθουσιασμένος** με κάτι, χαίρεσαι πολύ με κάτι.

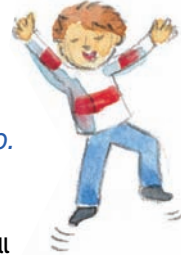
✍ Ο Κώστας

**ενθουσιάστηκε** με τη νίκη της ομάδας του στο ποδόσφαιρο.

◇ Ένωσε

**ενθουσιασμό**.

♪ εν-θου-σι-ά-ζο-μαι



**ενθουσιασμός** [ο] ουσιαστικό

→ ενθουσιάζομαι

**ενθύμιο** [το] ουσιαστικό (ενθύμια)

✓ Το **ενθύμιο** είναι ένα αντικείμενο που το κρατάς για να σου θυμίζει ένα πρόσωπο που αγαπάς ή ένα μέρος που έχεις επισκεφτεί. ✍ Η Αθηνά **μάζεψε** πολλά **κοχύλια** και τα κράτησε σαν **ενθύμια** από τις διακοπές της στην Κρήτη.

○ σουβενίρ ♪ εν-θύ-μι-ο

**ενοώ**, ενοούμαι ρήμα (ενόησα, θα ενοήσω)

✓ Όταν **ενοείς** κάτι, έχεις κάτι στο μυαλό σου. ✍ «Όταν κάποιος είναι υποκριτής, άλλα λέει κι άλλα **ενοεί**» είπε η κυρία Μαργαρίτα στον Κώστα.

♪ εν-νο-ώ

**ενοίκιο** [το] ουσιαστικό (ενοίκια)

→ νοικιάζω

**ενοχλητικός**, ενοχλητική, ενοχλητικό

επίθετο (ενοχλητικοί, ενοχλητικές, ενοχλητικά) → ενοχλώ

**ενοχλώ**, ενοχλούμαι ρήμα (ενόχλησα, θα ενοχλήσω)

☑ Όταν **ενοχλείς** κάποιον, κάνεις κάτι που τον πειράζει ή τον ανησυχεί.

✍ Ο Κώστας **ενοχλεί** τη Ροζαλία.

Πειράζει συνέχεια την ουρά της κι εκείνη τρέχει να κρυφτεί.

✓ Όταν κάτι σ' **ενοχλεί**, σε πειράζει.

✍ «Μ' **ενοχλούν** οι φωνές των παιδιών» είπε ο κύριος Μιχάλης.

◇ «**Είναι τόσο ενοχλητικός**».

🎵 ε-νο-χλώ

φύγει κανείς πριν τις τρεις.

○ διαταγή 🎵 ε-νο-λή

**έντομο** [το] ουσιαστικό (έντομα)

☑ Το **έντομο** είναι ένα μικρό ζώο με έξι πόδια και φτερά. Η πεταλούδα, η μύγα και το κουνούπι είναι **έντομα**.

🎵 έ-ντο-μο ✍ 'τα έντομα'

**έντονος**, **έντονη**, **έντονο** επίθετο

(έντονοι, έντονες, έντονα) → ένταση

**ένοχος**, **ένοχη**, **ένοχο** επίθετο (ένοχοι, ένοχες, ένοχα)

☑ Όταν είσαι **ένοχος** για κάτι, έχεις κάνει κάτι κακό. ✍ Ο Κώστας είναι **ένοχος** για τη ζημιά που έγινε στο σπίτι. Εκείνος έσπασε το βάζο.

✓ Όταν νιώθεις **ένοχος**, νιώθεις άσχημα, επειδή έχεις κάνει κάτι κακό.

✍ Ο Κώστας νιώθει **ένοχος**, επειδή για χάρη του παραλίγο να τιμωρηθεί η Αθηνά. ● αθώς

🎵 έ-νο-χος

**εντύπωση** [η] ουσιαστικό (εντυπώσεις)

☑ Όταν κάτι σου κάνει **εντύπωση**, τραβάει την προσοχή σου.

✍ Το όμορφο φόρεμα της θείας Κατερίνας έκανε **εντύπωση** σ' όλους τους καλεσμένους.

✓ Όλοι είχαν την **εντύπωση** ότι ήταν πολύ ακριβό. Νόμιζαν ότι έκανε πολλά λεφτά.

◇ 'Ηταν πολύ **εντυπωσιακό φόρεμα**.

**εντυπωσιάζω**

🎵 ε-ντύ-πω-ση

**ένταση** [η] ουσιαστικό (εντάσεις)

☑ Όταν ένας ήχος έχει μεγάλη **ένταση**, είναι πολύ δυνατός. Είναι **έντονος**.

✍ Η Αθηνά χαμήλωσε την **ένταση** του ραδιοφώνου, γιατί ακουγόταν πολύ δυνατά. 🎵 έ-ντα-ση

**εντυπωσιάζω**, **εντυπωσιάζομαι** ρήμα (εντυπωσίασα, θα εντυπωσιάσω)

☑ Όταν **εντυπωσιάζεις** κάποιον, τον κάνεις να έχει καλή γνώμη για σένα και τραβάς την προσοχή του.

✍ Το όμορφο φόρεμα της θείας Κατερίνας **εντυπωσίασε** όλους τους καλεσμένους. ◇ **εντύπωση**

🎵 ε-ντυ-πω-σι-ά-ζω

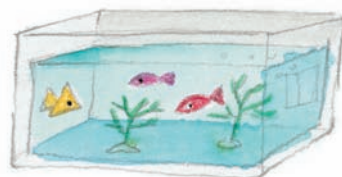
**έντιμος**, **έντιμη**, **έντιμο** επίθετο (έντιμοι, έντιμες, έντιμα)

☑ Όταν είσαι **έντιμος**, δεν κλέβεις ούτε κοροϊδεύεις ούτε λες ψέματα.

○ τίμιος ● ανέντιμος 🎵 έ-ντι-μος

**ενυδρείο** [το] ουσιαστικό (ενυδρεία)

☑ Το **ενυδρείο** είναι ένα γυάλινο



**εντολή** [η] ουσιαστικό (εντολές)

☑ Όταν δίνεις μία **εντολή**, διατάζεις κάποιον να κάνει κάτι.

✍ Ο διευθυντής της κυρίας Μαργαρίτας έδωσε **εντολή** να μη

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

μύγα



πεταλούδα



αράχνη



κουνούπι



πασχάλισσα



μυρμήγκι



κάμπια



ακρίδα



κατσαρίδα





δοχείο με νερό όπου βάζουμε ψάρια για να τα έχουμε στο σπίτι μας.

**Ενυδρείο** είναι κι ένα κτίριο που έχει πολλά δοχεία με ψάρια και περνάει ο κόσμος για να τα θαυμάσει.

♪ ε-νυ-δρεί-ο

**ενώνω**, ενώνομαι ρήμα (ένωση, θα ενώσω)

✔ Όταν **ενώνουμε** πολλά πράγματα, τα βάζουμε μαζί για να γίνουν ένα πράγμα ή για να επικοινωνούν μεταξύ τους.

✍ Ο κύριος Γιάννης **ένωσε** τα δύο καλώδια για να φτιάξει ένα μεγαλύτερο.

✓ Όταν σ' **ενώνει** κάτι με κάποιον άλλο, σε συνδέει μαζί του κάτι πολύ σημαντικό. ✍ Το Νίκο και τον Κώστα τους **ενώνει** μία μεγάλη φιλία.

○ συνδέω ● χωρίζω ♪ ε-νώ-νω

**εξακολουθώ** ρήμα (εξακολούθησα, θα εξακολουθήσω)

✔ Όταν **εξακολουθείς** να κάνεις κάτι, το συνεχίζεις για πολύ καιρό.

✍ Η κακιά μάγισσα **εξακολουθούσε** να μισεί τη Χιονάτη, παρόλο που εκείνη δεν της έκανε κανένα κακό.

○ συνεχίζω ● σταματώ

♪ ε-ξα-κο-λου-θώ

**εξαντλώ**, εξαντλούμαι ρήμα (εξάντλησα, θα εξαντλήσω)

✔ Όταν κάτι **εξαντλείται**, τελειώνει.

✍ «Τα εισιτήρια του αγώνα **εξαντλήθηκαν**» είπε ο κύριος Γιάννης στον Κώστα. ○ τελειώνω

✓ Όταν **εξαντλείς** κάποιον, τον κουράζω πολύ. ✦ Όταν κάποιος είναι **εξαντλημένος**, είναι πάρα πολύ κουρασμένος. ○ κουράζω

♪ ε-ξα-ντλώ

**εξάσκηση** [η] ουσιαστικό

✔ Όταν κάνεις **εξάσκηση**, κάνεις κάτι ξανά και ξανά μέχρι να γίνεις καλύτερος. ✍ «Πρέπει να κάνεις πολλή **εξάσκηση** στην ορθογραφία για να πάρεις καλό βαθμό» είπε η δασκάλα στον Κώστα. ♪ ε-ξά-σκη-ση

**εξαφανίζω**, εξαφανίζομαι ρήμα (εξαφάνισα, θα εξαφανίσω)

✔ Ο Κώστας **έβλεπε** τον ήλιο που **εξαφανίστηκε** στον ορίζοντα.

Ο ήλιος δε φαινόταν πια.

✓ Η Ροζαλία **εξαφανίστηκε**. Κανείς δεν ήξερε πού είναι. ○ χάνομαι

● εμφανίζομαι ✦ Η Αθηνά είναι **λυπημένη** με την **εξαφάνιση** της Ροζαλίας. ● εμφάνιση

♪ ε-ξα-φα-νί-ζω

**εξαφάνιση** [η] ουσιαστικό (εξαφανίσεις) → εξαφανίζω

**εξερευνητής** [ο], **εξερευνήτρια** [η]

ουσιαστικό (εξερευνητές, εξερευνήτριες) → εξερευνώ

**εξερευνώ**, εξερευνούμαι ρήμα (εξερεύνησα, θα εξερευνήσω)

✔ Όταν **εξερευνείς** ένα μέρος, πηγαίνεις εκεί και το ψάχνεις προσεκτικά για ν' ανακαλύψεις πώς είναι. ✍ Η Αθηνά και ο Κώστας **πήγαν** μ' ένα κερι να **εξερευνήσουν** την αποθήκη.

✦ Όταν είσαι **εξερευνητής**, πηγαίνεις σ' ένα άγνωστο μέρος για να δεις πώς είναι.

♪ ε-ξε-ρευ-νώ



**εξετάζω**, εξετάζομαι ρήμα (εξέτασα, θα εξετάσω)

☑ Όταν **εξετάζεις** κάτι, το κοιτάς προσεκτικά. ✍ *Ο γιατρός **εξέτασε** τα μάτια του Νίκου και είπε πως πρέπει ν' αλλάξει γυαλιά.*

✓ Όταν η δασκάλα **εξετάζει** έναν μαθητή, του ζητάει να πει μάθημα.

◇ Όταν δίνεις **εξετάσεις** στο σχολείο, γράφεις ένα σημαντικό τεστ για να φανεί τι έχεις μάθει στα μαθήματα. Όταν κάνεις **εξετάσεις**, ο γιατρός σ' εξετάζει για να δει αν είσαι καλά.

🎵 ε-ξε-τά-ζω

**εξέταση** [η] ουσιαστικό (εξετάσεις)

→ εξετάζω

**εξηγώ**, εξηγούμαι ρήμα (εξήγησα, θα εξηγήσω)

☑ Όταν **εξηγείς** σε κάποιον κάτι, του λες περισσότερα πράγματα για να το καταλάβει.

✍ *Ο κύριος Γιάννης **εξήγησε** στον Κώστα πώς δουλεύει το κομπιούτερ.*

✓ Αν πρέπει να **εξηγήσεις** γιατί άργησες, πρέπει να πεις μία δικαιολογία. ◇ Δίνεις **εξήγηση**.

🎵 ε-ξη-γώ

**έξοδα** [τα] ουσιαστικό → ξοδεύω

**έξοδος** [η] ουσιαστικό (έξοδοι)

☑ Η **έξοδος** σ' ένα σπίτι είναι η πόρτα απ' όπου βγαίνουμε έξω.

● είσοδος 🎵 έ-ξο-δος

**εξοχή** [η] ουσιαστικό (εξοχές)

☑ Η **εξοχή** είναι η περιοχή μακριά από τις πόλεις. Εκεί μπορείς να δεις χωράφια, δάση και ποτάμια.

🎵 ε-ξο-χή

**έξτρα** και **εξτρά** επίρρημα

☑ Όταν κάτι είναι **έξτρα**, είναι περισσότερο απ' αυτό που έχεις συνήθως. ✍ *«Θα σας φτάσει το φαγητό στην εκδρομή ή μήπως να βάλω και μία **έξτρα** μερίδα;»* είπε η κυρία *Μαργαρίτα στον Κώστα.*

○ περισσότερο 🎵 έξ-τρα

**έξυπνος**, έξυπνη, έξυπνο επίθετο

(έξυπνοι, έξυπνες, έξυπνα)

☑ Όταν είσαι **έξυπνος**, μαθαίνεις και καταλαβαίνεις γρήγορα και εύκολα.

✓ Όταν κάνεις τον **έξυπνο**, δεν είσαι στ' αλήθεια έξυπνος αλλά προσπαθείς να εντυπωσιάσεις κάποιον. ● βλάκας

◇ Όταν κάποιος είναι **έξυπνος**, έχει **έξυπνάδα**. 🎵 έ-ξυ-πνος

**έξω** επίρρημα

☑ Όταν είσαι **έξω** από κάτι, δεν είσαι μέσα σ' αυτό. ✍ *Ο Κώστας **πέταξε** τη μπάλα **έξω** από το γήπεδο.*

✓ Όταν είσαι **έξω**, δεν είσαι στο σπίτι σου.

✓ Όταν είσαι **έξω**, είσαι σε ξένη χώρα. ✍ *Ο **θεός** Τάκης **σπούδασε** **τουριστικές επιχειρήσεις** **έξω**, στο **Λονδίνο**.* ● μέσα ◇ **εξώπορτα**,

**εξωτερικός**, **εξωτερικό**

🎵 έ-ξω



μέσα-έξω

**εξωγήινος** [ο], **εξωγήινη** [η] ουσιαστικό

(εξωγήινοι, εξωγήινες)

☑ Οι **εξωγήινοι** είναι πρόσωπα που δε ζουν στη γη αλλά σε άλλους

πλανήτες. ✍ *Ο κύριος Γιάννης και ο Κώστας βλέπουν συχνά μαζί ταινίες με εξωγήνους.* **♦ έξω**

🎵 ε-ξω-γή-ι-νος

**εξώπορτα** [η] ουσιαστικό (εξώπορτες)

☑ Η **εξώπορτα** είναι η πόρτα που οδηγεί έξω από ένα κτίριο ή διαμέρισμα. ✍ *Ο Κώστας άκουσε το κουδούνι και έτρεξε ν' ανοίξει την εξώπορτα.* **♦ έξω**

🎵 ε-ξώ-πορ-τα

**εξωτερικό** [το] ουσιαστικό

☑ Όταν ζεις στο **εξωτερικό**, ζεις μακριά από την πατρίδα σου.

✍ *Ο θεός Τάκης σπούδασε τουριστικές επιχειρήσεις στο εξωτερικό, στο Λονδίνο.*

● εσωτερικό **♦ έξω**

🎵 ε-ξω-τε-ρι-κό

**εξωτερικός**, εξωτερική, εξωτερικό επίθετο (εξωτερικοί, εξωτερικές, εξωτερικά)

☑ Ο κύριος Γιάννης έβαψε την **εξωτερική** σκάλα του σπιτιού, δηλαδή τη σκάλα που είναι έξω από το σπίτι.

✓ Η Αλίκη βάζει το γουόκμαν στις **εξωτερικές** τσέπες της φόρμας της, όταν τρέχει. Το βάζει δηλαδή στις τσέπες που είναι προς τα έξω.

✓ **Εξωτερικές** ειδήσεις είναι αυτές που δεν έχουν να κάνουν με την πατρίδα σου αλλά με άλλες χώρες.

● εσωτερικός **♦ έξω**

🎵 ε-ξω-τε-ρι-κός

**εξωτικός**, εξωτική, εξωτικό επίθετο (εξωτικοί, εξωτικές, εξωτικά)

☑ Ο ανανάς και η μπανάνα είναι **εξωτικά** φρούτα. Έρχονται από μακρινές χώρες.

🎵 ε-ξω-τι-κός

**εξώφυλλο** [το] ουσιαστικό (εξώφυλλα)

☑ Τα **εξώφυλλα** είναι τα εξωτερικά φύλλα των βιβλίων, των τετραδίων και των περιοδικών.

🎵 ε-ξώ-φυλ-λο



**επάγγελμα** [το] ουσιαστικό

(επαγγέλματα)

☑ Το **επάγγελμα** είναι η δουλειά που κάνει κάποιος για να κερδίζει χρήματα στη ζωή του. ✍ *Η κυρία Μαργαρίτα κάνει το **επάγγελμα** της δημοσιογράφου, ενώ ο κύριος Γιάννης το **επάγγελμα** του αρχιτέκτονα.*

○ δουλειά 🎵 ε-πά-γελ-μα

**επαναλαμβάνω**, επαναλαμβάνομαι ρήμα (επανέλαβα, θα επαναλάβω)

☑ Όταν **επαναλαμβάνεις** κάτι, λες ή κάνεις πάλι το ίδιο πράγμα.

✍ *Η θεία του κυρίου Μιχάλη **επαναλαμβάνει** συνέχεια αυτά που ακούει στην τηλεόραση.*

○ Ξαναλέω *Ο γυμναστής είπε στην Αλίκη να **επαναλάβει** την άσκηση οκτώ φορές. Η Αλίκη έκανε πέντε **επαναλήψεις** και σταμάτησε.*

○ Ξανακάνω **♦ Όλο επαναλήψεις** είναι η τηλεόραση, είπε ο Κώστας. *Αυτές τις εκπομπές τις έχει ξαναδείξει.*

🎵 ε-πα-να-λαμ-βά-νω

**επανάληψη** [η] ουσιαστικό

(επαναλήψεις) → επαναλαμβάνω

**επάνω** επίρρημα → πάνω

**επαρχία** [η] ουσιαστικό (επαρχίες)

☑ Κάθε νομός της Ελλάδας

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

χωρίζεται σε μικρότερα μέρη, τις **επαρχίες**.  
 ✓ Στην Ελλάδα λέμε ότι μένουμε στην **επαρχία**, όταν δε μένουμε στην Αθήνα. **♦ Όταν κάποιος δε μένει στην Αθήνα είναι επαρχιώτης.**  
 ○ πρωτευουσιάνος **Όταν ένας δρόμος είναι επαρχιακός είναι στην επαρχία.** ♪ ε-παρ-χι-α

**ΕΠΕΙΓΩΝ**, **επειγούσα**, **επείγων** επίθετο (επείγοντες, επειγουσες, επείγοντα)  
 ✓ Όταν κάτι είναι **επείγων**, τότε δεν μπορεί να περιμένει, πρέπει να γίνει αμέσως. **✍ «Πρέπει να πάω να βρω τη Ροζαλία» είπε ο Κώστας. «Είναι επείγων».** **♦ Όταν κάτι είναι επείγων, τότε γίνεται επειγόντως.**  
 ♪ ε-πει-γων

**ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ** [το] ουσιαστικό (επεισόδια)  
 ✓ **Η Αλίκη είδε το πρώτο επεισόδιο του νέου σίριαλ.** Είδε το πρώτο μέρος του σίριαλ. Θ' ακολουθήσουν άλλα μέρη με τους ίδιους πρωταγωνιστές.  
 ✓ **Μετά τον αγώνα μπάσκετ έγιναν επεισόδια μεταξύ των οπαδών των ομάδων.** Έγιναν ξαφνικά κάποιες πράξεις βίας που κράτησαν λίγη ή πολλή ώρα.  
 ♪ ε-πει-σό-δι-ο

**επιβάτης** [ο], [η] ουσιαστικό (επιβάτες)  
 ✓ **Επιβάτες** είναι αυτοί που ταξιδεύουν με αυτοκίνητο, λεωφορείο, τρένο, πλοίο ή αεροπλάνο. ♪ ε-πι-βά-της  
 - **Για τις γυναίκες λέμε και επιβάτισσα και επιβάτιδα.**

**επιγραφή** [η] ουσιαστικό (επιγραφές)  
 ✓ Η **επιγραφή** είναι ένα κείμενο γραμμένο ή χαραγμένο σ' ένα

κομμάτι ξύλο, μέταλλο ή πλαστικό. Οι **επιγραφές** σου δίνουν πληροφορίες για κάτι. **✍ «Στο δρόμο μας έχει πολλά καταστήματα με φωτεινές επιγραφές»** είπε η Αθηνά στην Ελένη.  
 ○ ταμπέλα, πινακίδα  
 ♪ ε-πι-γρα-φή **✍ 'η πόλη'**

**ΕΠΙΔΕΞΙΟΣ**, **επιδέξια**, **επιδέξιο** επίθετο (επιδέξιοι, επιδέξεις, επιδέξια)  
 ✓ Όταν είσαι **επιδέξιος**, ξέρεις να κάνεις κάτι καλά, με το σωστό τρόπο. **✍ Η Αθηνά ξέρει να φτιάχνει μόνη της κολιέ με χάντρες. Είναι πολύ επιδέξια.**  
 ○ ικανός ● αδέξιος  
 ♦ Όταν είσαι επιδέξιος, τότε κάνεις κάτι **επιδέξια**, με **επιδεξιότητα**.  
 ♪ ε-πι-δέ-ξι-ος

**επίδεσμος** [ο] ουσιαστικό (επίδεσμοι)  
 ✓ Ο **επίδεσμος** είναι ένα μακρύ κομμάτι ύφασμα που προστατεύει μία πληγή, ένα τραύμα.  
 ✍ **Ο Κώστας έβαλε έναν επίδεσμο στο τραυματισμένο γόνατό του.**  
 ♪ ε-πί-δε-σμος



**επιδημία** [η] ουσιαστικό (επιδημίες)  
 ✓ **Επιδημία** έχουμε όταν πολλοί άνθρωποι αρρωσταίνουν μαζί από την ίδια αρρώστια. **✍ Για να γλιτώσει τις επιδημίες γρίπης η θεία του κυρίου Μιχάλη κάνει εμβόλιο κάθε Σεπτέμβρη.** ♪ ε-πι-δη-μί-α

**επίθεση** [η] ουσιαστικό (επιθέσεις)  
 ✓ Όταν κάνεις **επίθεση** σε κάποιον ή σε κάτι, ορμάς πάνω του και μπορεί να τον χτυπήσεις.

*✍* Ο κύριος Δημήτρης δέχτηκε μία **επίθεση** από το σκύλο του κυρίου Μιχάλη. ● άμυνα *◇* Όταν κάποιος δεν είναι φιλικός ή κάνει επιθέσεις σε κάποιον, τότε είναι **επιθετικός**.

*♪* ε-πί-θε-ση

**επίθετο** [το] ουσιαστικό (επίθετα)

**Επίθετο** είναι το όνομα που έχουν τα μέλη της οικογένειάς σου.

*✍* «Πες μας δυνατά πρώτα τ' όνομά σου και μετά το **επίθετό** σου» είπε η δασκάλα στην Αθηνά. «Αθηνά Παπαδοπούλου» απάντησε εκείνη. ● επώνυμο

*♪* ε-πί-θε-το

**επιθεωρητής** [ο], επιθεωρήτρια, η ουσιαστικό (επιθεωρητές, επιθεωρήτριες)

Ο **επιθεωρητής** είναι αυτός που εξετάζει προσεκτικά τη δουλειά των άλλων. Την **επιθεωρεί**.

*✍* Ο κύριος Γιάννης θυμήθηκε τον **επιθεωρητή** που ερχόταν στο σχολείο, όταν εκείνος ήταν μαθητής.

*◇* **επιθεωρώ**

*♪* ε-πι-θε-ω-ρη-τής

**επιθεωρώ**, επιθεωρούμαι ρήμα

(επιθεώρησα, θα επιθεωρήσω)

→ επιθεωρητής

**επιθυμία** [η] ουσιαστικό (επιθυμίες)

→ επιθυμώ

**επιθυμώ** ρήμα (επιθύμησα, θα επιθυμήσω)

Όταν **επιθυμείς** κάτι ή να γίνει κάτι, το θέλεις πολύ κι εύχεσαι να συμβεί. *✍* «Θέλω να γίνω καλά και να βγω έξω» είπε η Αθηνά. «Έχω **επιθυμήσει** να κάνω βόλτα με το ποδήλατο».

Όταν **επιθυμείς** κάποιον, θέλεις πολύ να τον δεις. *✍* Η γιαγιά έχει **επιθυμήσει** το εγγόνι της, τον Ίγκλι, και περιμένει να έρθουν τα Χριστούγεννα για να τον δει.

*○* θέλω, εύχομαι, λαχταρώ

*◇* Όταν επιθυμείς κάτι, τότε αυτό είναι η **επιθυμία** σου.

*♪* ε-πι-θυ-μώ

**επικίνδυνος**, επικίνδυνη, επικίνδυνο επίθετο (επικίνδυνοι, επικίνδυνες, επικίνδυνα)

Όταν κάτι είναι **επικίνδυνο**, μπορεί να μας κάνει κακό ή να γίνει η αιτία για κάποιο ατύχημα.

*✍* «Ο δρόμος είναι **επικίνδυνος**. Έχει πολλές λακκούβες. Πρόσεχε Αθηνά!» της φώναξε η Ελένη.

*◇* **κίνδυνος**, **κινδυνεύω**

*♪* ε-πι-κίν-δυ-νος

**επικοινωνία** [η] ουσιαστικό (επικοινωνίες) → επικοινωνώ

**επικοινωνώ** ρήμα (επικοινωνήσα, θα επικοινωνήσω)

**Επικοινωνούμε** με κάποιον, όταν μιλάμε μαζί του ή του γράφουμε κάτι.

*✍* Η Αθηνά **επικοινωνεί** συχνά με την ξαδέρφη της, τη Βίκυ, στη Γαλλία. Μιλούν πολύ στο τηλέφωνο. Έχουν συχνή **επικοινωνία**.

Τα δύο δωμάτια του Κώστα και της Αθηνάς **επικοινωνούν** μεταξύ τους με μία πόρτα. Μπορείς να πας από το ένα στο άλλο δωμάτιο.

*◇* **επικοινωνία**

*♪* ε-πι-κοι-νω-νώ

- Μέσα στο όνομά μου μπορείς να βρεις τη λέξη κίνδυνος. Τι είμαι;.....

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω



**επιμένω** ρήμα (επέμεινα, θα επιμείνω)

☑ Όταν **επιμένουμε**, λέμε ή ζητάμε πολλές φορές το ίδιο πράγμα, γιατί είναι σημαντικό.

✍ Η Αθηνά **επιμένει** να έρθει στην εκδρομή αλλά ο κύριος Γιάννης δεν την αφήνει, γιατί είναι άρρωστη. Ο Κώστας πάλι **επιμένει** ότι δεν πρέπει να λείψει κανείς από την εκδρομή.

🎵 ε-πι-μέ-νω

**επίπεδο** [το] ουσιαστικό (επίπεδα)

☑ «Θα κάνουμε βουτιά και θα φτάσουμε λίγα μέτρα κάτω από το **επίπεδο** της θάλασσας» είπε η Αθηνά στην Ελένη. Κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

✓ Δεν έχουν όλοι οι μαθητές το ίδιο **επίπεδο**. Άλλοι μαθητές είναι καλύτεροι κι άλλοι χειρότεροι.

🎵 ε-πί-πε-δο

**επίπεδος**, **επίπεδη**, **επίπεδο** επίθετο

(επίπεδοι, επίπεδες, επίπεδα)

☑ Όταν κάτι είναι **επίπεδο**, δεν έχει λακκούβες ούτε ανηφόρα ούτε κατηφόρα. ✍ «**Να φτιάξουμε το παζλ πάνω σε κάτι επίπεδο, όπως το πάτωμα ή το τραπέζι**» είπε ο Κώστας.

- ίσιος, ομαλός
- ανώμαλος
- ◆ **επίπεδο**

🎵 ε-πί-πε-δος

**επιπλέω** ρήμα (επέπλευσα, θα επιπλεύσω) → νούφαρο

**έπιπλο** [το] ουσιαστικό (έπιπλα)

☑ Στο σπίτι της Αθηνάς έχουν πολλά ωραία **έπιπλα**.

Τα τραπέζια, οι καρέκλες, οι καναπέδες, τα κρεβάτια και οι ντουλάπες είναι όλα πολύ όμορφα.

🎵 έ-πι-πλο

**επιπόλαιος**, **επιπόλαιη**, **επιπόλαιο**

επίθετο (επιπόλαιοι, επιπόλαιες, επιπόλαια)

☑ Όταν κάποιος είναι **επιπόλαιος**, κάνει πράγματα βιαστικά χωρίς να σκέφτεται πολύ. ✍ Ο Νίκος είναι **επιπόλαιος**. Κάνει συνέχεια λάθη, γιατί βιάζεται. Πολλές πράξεις του είναι **επιπόλαιες** και χωρίς πολλή σκέψη. ○ απρόσεκτος

- προσεκτικός
- ◆ Συμπεριφέρεται **επιπόλαια**.
- απρόσεκτα
- προσεκτικά
- 🎵 ε-πι-πό-λαι-ος

**επίσημος**, **επίσημη**, **επίσημο** επίθετο

(επίσημοι, επίσημες, επίσημα)

☑ Κάθε φορά που ο κύριος Γιάννης έχει επαγγελματικό ραντεβού, φοράει το **επίσημο** κοστούμι του. Το καλό του κοστούμι.

- καθημερινός, ανεπίσημος
- ✓ (σαν ουσιαστικό) Στο γήπεδο

υπάρχει η **κερκίδα**

των **επισήμων**. Εκεί κάθονται οι **επίσημοι**, δηλαδή γνωστά και σημαντικά πρόσωπα, όπως ο πρωθυπουργός.

🎵 ε-πί-ση-μος



**επίσημο** κοστούμι

**επισκέπτης** [ο], **επισκέπτρια** [η]

ουσιαστικό (επισκέπτες, επισκέπτριες)

→ επισκέπτομαι

**επισκέπτομαι** ρήμα (επισκέφτηκα, θα επισκεφτώ)

☑ Όταν **επισκέπτεσαι** κάποιον ή κάτι, πηγαίνεις και τον βλέπεις εκεί που είναι. ✍ Η **θεία του κυρίου**

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

Μιχάλη **επισκέπτεται** το γιατρό πολύ συχνά. **◇** Όταν κάποιος γνωστός μάς επισκέπτεται, είναι ο **επισκέπτης** μας.  
 ♪ ε-πι-σκε-πτο-μαι

**ΕΠΙΣΚΕΥÁΖΩ** ρήμα (επισκεύασα, θα επισκευάσω)  
 Όταν **επισκευάζεις** κάτι που έχει σπάσει ή που δε δουλεύει καλά, το διορθώνεις για να μπορεί να δουλεύει καλά. **✍** Ο κύριος Μιχάλης **επισκεύασε** μόνος του το πλυντήριο που χάλασε. **○** διορθώνω **◇** Όταν επισκευάζεις κάτι, κάνεις **επισκευή**.  
 ♪ ε-πι-σκευ-ά-ζω



**ΕΠΙΣΚΕΥΗ** [η] ουσιαστικό (επισκευές)  
 → επισκευάζω

**ΕΠÍΣΚΕΨΗ** [η] ουσιαστικό (επισκέψεις)  
 Όταν επισκέπτεσαι κάποιον, του κάνεις **επίσκεψη**. **✍** Η κυρία Μαργαρίτα αγόρασε λουλούδια και πήγε **επίσκεψη** στο σπίτι της Κατερίνας.  
 Ο γιατρός κάνει **επισκέψεις** στα σπίτια των αρρώστων. Πηγαίνει στα σπίτια τους για να τους γιατρέψει.  
 **Επισκέψεις** λέμε και αυτούς που μας επισκέπτονται, τους επισκέπτες.  
**✍** Η κυρία Μαργαρίτα έχει **επισκέψεις**. Ήρθαν ο θεός Τάκης και η θεία Έλλη από την Κρήτη.  
**◇** **επισκέπτομαι, επισκέπτης**  
 ♪ ε-πί-σκε-ψη

**ΕΠΙΣΤΗΜΗ** [η] ουσιαστικό (επιστήμες)  
 Τα μαθηματικά, η φυσική, η χημεία και η ιατρική είναι **επιστήμες**. Οι

**επιστήμες** μελετούν τα ζώα, τα φυτά και άλλα πράγματα, όπως τον ηλεκτρισμό, το φως και τον ήχο.  
**◇** **επιστήμονας, επιστημονικός**  
 ♪ ε-πι-στή-μη

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ** [ο], [η] ουσιαστικό (επιστήμονες)  
 Όταν κάποιος ασχολείται με μία επιστήμη, είναι **επιστήμονας**. Οι **επιστήμονες** σπουδάζουν πολλά χρόνια. **◇** Οι ιστορίες **επιστημονικής** φαντασίας φαντάζονται αυτό που θα γίνει στο μέλλον ή σε άλλους πλανήτες. **επιστήμη**  
 ♪ ε-πι-στή-μο-νας  
**-Λέμε και η επιστημόνισσα.**

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ** [η] ουσιαστικό (επιστολές)  
 **Επιστολή** είναι αυτό που γράφουμε και στέλνουμε σε κάποιον μέσα σ' ένα φάκελο. **✍** Ο κύριος Γιάννης έστειλε μία **επιστολή** στο δήμαρχο για να διαμαρτυρηθεί για τους κακούς δρόμους της γειτονιάς του.  
 γράμμα  
 ♪ ε-πι-στο-λή



**ΕΠΙΣΤΡÉΦΩ**, **επιστρέφομαι** ρήμα (επέστρεψα, θα επιστρέψω)  
 Όταν **επιστρέφεις** σ' ένα μέρος, πηγαίνεις ξανά στο ίδιο μέρος.  
**✍** Ο θεός Τάκης θα **επιστρέψει** στο σπίτι αργά το βράδυ. **Είχε** πάει ταξίδι.  
 γυρίζω, ξαναγυρίζω, γυρνώ  
 Όταν **επιστρέφεις** κάτι σε κάποιον, δίνεις πάλι πίσω κάτι που είχες πάρει. **✍** «Μπορείς να μου **επιστρέψεις** το σιλό που σου δάνεισα;» **είπε** ο Κώστας στο Νίκο.  
 ξαναδίνω **◇** Όταν **περιμένω** την



**επιστροφή** κάποιου, περιμένω πότε θα επιστρέψει.

♫ ε-πι-στρέ-φω

**επιστροφή** [η] ουσιαστικό (επιστροφές) → επιστρέφω

**επιτραπέζιος**, επιτραπέζια,

επιτραπέζιο επίθετο (επιτραπέζιοι, επιτραπέζιες, επιτραπέζια)

☑ Η κυρία Μαργαρίτα αγόρασε στην Αθηνά ένα **επιτραπέζιο** παιχνίδι, δηλαδή ένα παιχνίδι που παίζεται πάνω στο τραπέζι.

◇ τραπέζι ♫ ε-πι-τρα-πέ-ζι-ος

**επιτρέπω** ρήμα (επέτρεψα, θα επιτρέψω)

☑ «Μπορώ να βγω από την τάξη για να πω λίγο νερό; Μου **επιτρέπετε** να πάω έξω για πέντε λεπτά;» ρώτησε η Αθηνά τη δασκάλα της.

○ αφήνω ● απαγορεύω

♫ ε-πι-τρέ-πω

**επιτυχημένος**, επιτυχημένη, επιτυχημένο μετοχή (επιτυχημένοι, επιτυχημένες, επιτυχημένα) → επιτυχία

**επιτυχία** [η] ουσιαστικό (επιτυχίες)

☑ Όταν καταφέρνεις να κάνεις αυτό που θέλεις, έχεις **επιτυχία**.

✍ Η ομάδα του Κώστα κατάφερε να πάρει το πρωτάθλημα. Ήταν μεγάλη **επιτυχία**.

✓ Το έργο ήταν μεγάλη **επιτυχία**.

Άρεσε σε πολλούς. ● αποτυχία

✓ Η Αλίκη αγόρασε ένα δίσκο με τις **επιτυχίες** της χρονιάς. Με τα τραγούδια που αρέσουν σε πολλούς.

○ χιπ ◇ Αυτός που έχει επιτυχία,

είναι **επιτυχημένος**. ♫ ε-πι-τυ-χί-α

Δες πετυχαίνω

**επιφάνεια** [η] ουσιαστικό (επιφάνειες)

☑ Η **επιφάνεια** ενός πράγματος είναι η εξωτερική μεριά του, η μεριά του που φαίνεται. ✍ Όταν βράζει το νερό, υπάρχουν φουσκάλες που σκάνε στην **επιφάνειά** του.

☑ Όταν μετράω την **επιφάνεια** ενός διαμερίσματος, μετράω την έκτασή του.

● βάθος ♫ ε-πι-φά-νει-α

**επιχειρηματίας** [ο], [η] ουσιαστικό (επιχειρηματίες) → επιχείρηση

**επιχείρηση** [η] ουσιαστικό

(επιχειρήσεις)

☑ Η **επιχείρηση** είναι ένα μέρος όπου δουλεύουν πολλοί άνθρωποι. Τα καταστήματα και τα εργοστάσια είναι **επιχειρήσεις**.

◇ **Επιχειρηματίας** είναι αυτός που έχει μία δική του επιχείρηση.

♫ ε-πι-χεί-ρη-ση

**επόμενος**, επόμενη, επόμενο επίθετο (επόμενοι, επόμενες, επόμενα)

☑ Ο θεός Τάκης θα έρθει στην Αθηνά από τη Θεσσαλονίκη με το **επόμενο** τρένο. Είναι το τρένο που θα έρθει αμέσως μετά. ● προηγούμενος

♫ ε-πό-με-νος

**εποχή** [η] ουσιαστικό (εποχές)

☑ Ο χρόνος έχει τέσσερις **εποχές**: την άνοιξη, το καλοκαίρι, το φθινόπωρο και το χειμώνα.

✍ «Ποια είναι η κατάλληλη **εποχή** για κινήσι;» ρώτησε ο Κώστας το θείο Αλέκο.

✓ «Την **εποχή** που πήγαينا σχολείο ζούσα στην επαρχία» είπε ο κύριος Αλέκος. ○ καιρός ♫ ε-πο-χή

✍ 'οι εποχές-οι μήνες-οι μέρες'

## Οι 4 εποχές του χρόνου

το καλοκαίρι



το φθινόπωρο



ο χειμώνας

η άνοιξη

Οι 12 μήνες  
του χρόνου

Ιανουάριος  
Φεβρουάριος  
Μάρτιος  
Απρίλιος  
Μάιος  
Ιούνιος  
Ιούλιος  
Αύγουστος  
Σεπτέμβριος  
Οκτώβριος  
Νοέμβριος  
Δεκέμβριος

Οι 7 μέρες  
της εβδομάδας

Δευτέρα  
Τρίτη  
Τετάρτη  
Πέμπτη  
Παρασκευή  
Σάββατο  
Κυριακή

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

**επώνυμο** [το] ουσιαστικό (επώνυμα)

☑ **Επώνυμο** είναι το όνομα που έχουν τα μέλη της οικογένειάς σου.

✍ «Θέλω να μου πείτε το όνομα και το **επώνυμό** σας» είπε ο αστυνομικός στον κύριο Δημήτρη.

○ επίθετο 🎵 ε-πώ-νυ-μο

**εργάζομαι** ρήμα (εργάστηκα, θα εργαστώ) → εργασία

**εργαζόμενος** [ο], **εργαζόμενη** [η]

ουσιαστικό (εργαζόμενοι, εργαζόμενες) → εργασία

**εργαλείο** [το] ουσιαστικό (εργαλεία)

☑ **Εργαλεία** είναι τα πράγματα που μας είναι χρήσιμα για να φτιάξουμε ή να διορθώσουμε κάτι. Το σφυρί, το κατσαβίδι και το πριόνι είναι **εργαλεία**.

🎵 ερ-γα-λει-ο  
✍ 'τα εργαλεία'

**εργασία** [η] ουσιαστικό (εργασίες)

☑ **Εργασία** είναι η δουλειά που κάνουμε για να κερδίσουμε χρήματα.  
✍ Ο πατέρας του Κώστα κερδίζει αρκετά χρήματα από την **εργασία** του.

✓ **Εργασία** είναι αυτό που πρέπει να κάνουμε μέσα στη μέρα ή μέσα σε λίγες μέρες. ✍ Η Αλίκη έχει να κάνει μία **εργασία** στην ιστορία για τον Παρθενώνα. **Η κυρία Μαργαρίτα εργάζεται** αρκετές ώρες κάθε μέρα σε μία γνωστή εφημερίδα.

○ δουλεύω **Είναι εργαζόμενη** στην εφημερίδα. **Αγαπά τη δουλειά της κι εργάζεται** αρκετές ώρες, **είναι εργατική. εργάτης, έργο**  
🎵 ερ-γα-σί-α

**εργαστήριο** [το] ουσιαστικό (εργαστήρια)

☑ Το **εργαστήριο** είναι ένα μέρος με εργαλεία ή άλλα πράγματα που χρειάζονται για να γίνει μία εργασία.

✍ Ο ξάδελφος του Νίκου σπουδάζει χημικός στην Αγγλία και δουλεύει κάθε μέρα στο **εργαστήριο** του πανεπιστημίου.

◇ **εργασία, έργο** 🎵 ερ-γα-στή-ρι-ο



**εργάτης** [ο], **εργάτρια** [η] ουσιαστικό

(εργάτες, εργάτριες)

☑ **Εργάτης** είναι κάποιος που εργάζεται με τα χέρια του.

✍ Η θεία του κυρίου Μιχάλη ήταν **εργάτρια** σ' ένα εργοστάσιο παιχνιδιών.

◇ **εργασία, εργάζομαι, έργο**  
🎵 ερ-γά-της



**εργατικός**, **εργατική**, **εργατικό** επίθετο

(εργατικοί, εργατικές, εργατικά)

→ εργασία

**έργο** [το] ουσιαστικό (έργα)

☑ **Έργο** είναι κάτι που έχουμε φτιάξει ή η δουλειά που πρέπει να κάνουμε. ✍ «Οι πίνακες αυτοί είναι **έργα** της Κατερίνας» είπε ο θείος Σταμάτης. «Το **έργο** του καλλιτέχνη είναι δύσκολο».

✓ **Έργο** είναι μία ταινία στην τηλεόραση ή το σινεμά ή μία

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

α  
β  
γ  
δ  
ε  
ζ  
η  
θ  
ι  
κ  
λ  
μ  
ν  
ξ  
ο  
π  
ρ  
σ  
τ  
υ  
φ  
χ  
ψ  
ω

παράσταση στο θέατρο.  
 ✍️ *Η θεία Κατερίνα είδε ένα ωραίο έργο στο σινεμά.* **◇ Οι καλλιτέχνες φτιάχνουν έργα τέχνης. Ένας πίνακας, ένα γλυπτό κι ένα σχέδιο είναι έργα τέχνης.**  
**εργασία, εργοστάσιο** 🎵 έρ-γο

**εργοστασίαρχης** [ο], [η]  
 (εργοστασιάρχης) → εργοστάσιο

**εργοστάσιο** [το] ουσιαστικό (εργοστάσια)  
 ✓ Το **εργοστάσιο** είναι ένα κτίριο όπου δουλεύουν πολλοί άνθρωποι σε μηχανές και φτιάχνουν αυτοκίνητα, τρόφιμα ή άλλα πράγματα.  
 ✍️ *Ο θεός του Νίκου δουλεύει στη Γερμανία σ' ένα **εργοστάσιο αυτοκινήτων.*** **◇ Εργοστασιάρχης** είναι αυτός που έχει δικό του εργοστάσιο. **έργο, εργάτης, εργασία**  
 🎵 ερ-γο-στά-σι-ο



**ερείπιο** [το] ουσιαστικό (ερείπια)  
 ✓ Όταν ένα σπίτι γκρεμίζεται, μένουν τα **ερείπιά** του. ✍️ *Τα παιδιά έπαιζαν στα **ερείπια** του σπιτιού που έπεσε από το σεισμό.* 🎵 ε-ρεί-πι-ο



**ερημιά** [η] ουσιαστικό (ερημιές)  
 ✓ Στο δάσος είχε **ερημιά**. Δεν υπήρχε κανένας.  
*Η Κοκκίνοσκουφίτσα φοβόταν να προχωρήσει. «Τι κάνεις μόνη σου σ' αυτή την **ερημιά**!»* τη ρώτησε ο κακός λύκος. **◇ έρημος**  
 🎵 ε-ρη-μιά

**έρημος** [η] ουσιαστικό (έρημοι)  
 ✓ Η **έρημος** είναι ένα μέρος με άμμο όπου δεν υπάρχει νερό και δε φυτρώνει σχεδόν τίποτα.  
**◇ ερημιά** 🎵 έ-ρη-μος



**έρημος, έρημη, έρημο** επίθετο (έρημοι, έρημες, έρημα)  
 ✓ Σ' ένα **έρημο** μέρος δεν υπάρχει κανένας. ✍️ *Η θεία Έλλη χάθηκε χθες βράδυ στην Αθήνα. Οι δρόμοι ήταν **έρημοι** κι άρχισε να φοβάται.*  
**◇ ερημιά** 🎵 έ-ρη-μος

**ερπετό** [το] ουσιαστικό (ερπετά)  
 ✓ Τα **ερπετά** είναι ζώα που έχουν μακρύ σώμα σκεπασμένο με λέπια κι **έρπουν**, δηλαδή σέρνονται με την κοιλιά. Τα φίδια και οι κροκόδειλοι είναι **ερπετά**. 🎵 ερ-πε-τό

**έρχομαι** ρήμα (ήρθα, θα έρθω)  
 ✓ Ο θεός Τάκης **ήρθε** χθες στην Αθήνα από το Παρίσι. **Ήρθε** αργά το βράδυ. ● φεύγω